

lehaja vsak četrtlet
in velja s poštnino
vred in v Mariboru
s pošiljanjem na dom
za celo leto K 4.—
za pol leta „ 2.—
za četrt leta „ 1.—

Naročnina se pošilja
upravnštvu v tiskarni
sv. Cirila, koroške
ulice št. 5. List se
pošilja do odpovedi.

Delečniki katol. tis-
kovnega društva do-
bivajo list brez po-
sebne naročnine.

SLOVENSKI

GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Posamezni listi dobé
se v tiskarni in pri
gospodu Novak-u na
velikem trgu po 10 h.

Rokopis se ne vra-
čajo, neplačani listi
se ne sprejemajo.

Za oznanila se plačuje
od navadne vrstice,
če se natiane enkrat,
po 15 h, dvakrat 25 h,
trikrat 35 h.

Inserati se sprejemajo
do srede popoldne.

Štev. 30.

V Mariboru, dne 24. julija 1902.

Tečaj XXXVI.

Stari volilni red ostane.

V petek, dne 22. julija, se je začela deželna zbornica štajerska posvetovati o predlogu novega volilnega reda. Nemške stranke so privlekle vse svoje člane v deželni zbor. Slovenski deželni poslanci so imeli še zadnjo soboto dne 19. julija v Mariboru posvetovanje, ali se naj vkljub temu, da so sklenili abstinenco, udeležijo torkove seje ali ne. Sklenili so, kakor pravijo v izjavi, katero priobčujemo v političnem razgledu dobesedno, da se seje ne udeležijo. In res se je niso udeležili. Vsled tega v torek v deželnem zboru ni nihče naznanjal in zagovarjal želj, ki jih imajo Slovenci glede volilnega reda, kmetске koristi pa so našle svoje zagovornike samo v pičem številu nemških katoliških poslancev.

V svojem listu smo že razpravljali, da bi bil novi volilni red, ako postane postava, v korist samo grajščakom, meščanom in tržanom. Ti bi po novem volilnem redu dobili ravno dovolj novih poslancev, da bi lahko vladali deželo popolnoma po svojih željah, kmetje pa bi morali nositi jarem ter plačevati. Zamolčati pa ne smemo, da je tudi par dobrih določb v predlogu za novi volilni red, n. pr., da se volitve naj v prihodnjic vršijo naravnostno, ne pa še le po volilnih možih; dobra je tudi določba, čeprav je le majhna drobtinica, da se ustanovi nova skupina volilcev, o kateri sme vsak neomadeževan, 24-letni možki voliti.

Katoliški kmetски poslanci so se v deželnem zboru postavili na stališče, da sprej-

mejo vse, kar je dobrega v predlogu, a odklonijo vse, kar je slabega. Glasovali so proti temu, da bi še peščica grajščakov nadalje imela 12 poslancev, a zahtevali so 6 poslancev, pa ne samo za grajščake, ampak za vse veleposestnike, ki plačujejo najmanj 400 kron davka, in sicer od te svote vsaj 200 kron direktnega davka. A propali so, večina je bila za stare predpravice grajščakov. Za grajščake so glasovali tudi očetje in patroni «Štajerca» gospodje Ornik, Lenko, Stallner. Ko bodo prišli iz Gradca pa bodo ti gospodje zopet s sladkimi obrazi hodili po okolica ter vzdihovali: Ljubi kmet! V Gradcu pa se objemajo z grajščaki!

Meščanske nemške stranke so nadalje predlagale, da bi mesto Gradec volilo po novem volilnem redu 2 poslanca več kot doslej, torej 6 poslancev. Katoliški nemški poslanci pa so rekli: Dobro, a tudi poslancev za kmetске občine mora potem več biti. A o tem drugi poslanci niso hoteli nič vedeti. Tudi zgoraj omenjeni trojčki Ornik, Lenko in Stallner so bili proti temu, da bi kmetje dobili več poslancev. Katoliški nemški poslanci so bili užaljeni, da se kmetom ni hotelo dati več poslancev, za to niso hoteli tudi pri povišanju poslancev za mesto Gradec glasovati, odšli so iz dvorane in deželna zbornica je postala — nesklepčana. Predno pa so zapustili dvorano, izjavili so še, da hočejo zopet biti navzoči, ko se bo šlo za direktno, naravnostno volitev in za splošno skupino, samo pri glasovanju za mesta nočejo biti zraven. Toda

liberalno-nacionalni večini ni za te ljudstvo prijazne določbe, ampak samo za več mandатов, in za to so izrekli, da pustijo volilni red pri starem, ako se jim ne da, kar hočejo. Katoliški nemški poslanci pa se jim niso hoteli udati in potemtakem ostane v veljavi stari volilni red.

Politična zborovanja.

Sv. Križ tik Slatine. V soboto 19. t. m. zvečer je pri nas lilo, kakor bi iz skafa vlival. V dolinah je nastala povodenj, da še take nihče ne pomni, in je zlasti po novih vinogradih na tisoče kron napravila škode. Tudi v nedeljo še je deževalo do dveh popoldne. Ko je opoldne prišel državni poslanec dr. Ploj k Sv. Križu in še videl povodenj, mislil je, da na shod niti deset mož ne bo. Ali ko vstopi ob treh v gostilno g. Fr. Ogrizka, bila je natlačeno polna. Zbranih je bilo blizu 200 volilcev iz svetokriske in rogaške nadžupnije, pa tudi od Sv. Florjana in iz Kostrivnice.

Ko predsednik vse prisrčno pozdravi, da besedo dr. Ploju; od vseh strani mu zaorijo krepki živio-klici. Najprej gospod poslanec izrazi svoje obžalovanje radi škode, povzročene po vodi, ter naroči županom, naj takoj vložijo na c. kr. okr. glavarstvo prošnje za nujno državno podporo; on bode vse potrebno storil, da bodo prošnje kmalu in ugodno rešene. Nato je v jedernatih besedah razložil, kaj so slovenski poslanci v poldrugem letu storili v državnem zboru zlasti v korist kmeta.

Listek.

Na cerkvenem shodu.

Prevel Ivan Vuk.

Pijančevanje, oh ta grda pregreha, koliko neprijetnosti je že povzročila. Le pogledjmo človeka, ki se je tako daleč spozabil, da je pil več ko mu je trebalo, kako gre, godrnja, preklinja itd. Drugo jutro pa vstane s pusto glavo in še bolj pusto možnjo.

Da pa bo cenjeni bralec sprevidel, kake neumnosti počinja človek, ako je pijan, mu hočem tukaj v pouk in svarilo narisati pijanca.

Bil je cerkveni shod. Pri «stari pošti» so pili, vriskali in plesali, da je bilo kaj. Tudi Zolničev hlapec Tonč je bil tam in ura v zvoniku je ravno odbila tri, ko se je napotil domov. Pri «stari pošti» še sicer plešejo, ali naš Tonč ima dovolj, ker Neblašnikov hlapec Miha še ga je nekoliko natolkel — radi Južanove Kate sta se sprla — potem se mu pa ni več dopadlo na shodu. Sedaj se pa vrača domov z glavo polno vinskega duha; in ta duh ga je zmiraj zapeljal: «Glej, Tonč», mu je šepetal, «idi nekoliko na stran, pa boš ravno na sredi ceste...» Bumst, zaletel se je Tonč res v ograjo ter padel, da so kar zaškrpale kosti.

Ko se je zopet spravil po koncu, začel si je dobrovoljno žvižgati in plesati — nekako dopadlo se mu je, in na vso grlo se je smejal, dasiravno ni vedel zakaj. Potem pa se je začel meniti: «Glej, to vražje lumpanje me je zopet pripravilo ob lep denar; — prijetno je pa vendarle bilo!... Koliko pa sem zapil?... To se pa ne bo tako lahko seštel. Predpolnočje je bilo ravno šest litrov; nato sem pa z Južanovo Kato izpil 2 litra toplega.» In zopet je posegel zapeljivi vinski duh vmes, ter šepetal: «Ti Tonč, pa lepa je ta Katica, kaj ne!?» In naš junak je zadovoljno zavriskal in zakrožil:

Ko bi lepa ne bila,
Bi ne hodil za njo;
Bi ji 'figo' pokazal,
In bežal pred njo.

«Kje pa sem ostal z mojim računom», začel je zopet, «a, a, tam, ko sva ga s Kato dva litra toplega spila. — Mh, potem sem naročil zopet jeden liter, pa tega sem skoraj več na glavo Neblašnikovega Miheta razlil, kakor pa sam izpil. No, po tej bitki, dobil sem pa strašno žejo, ter sem kar jeden liter sam izpil. Potem zopet jednega s Kato in jednega ko sem odšel... Teremtete! Koliko pa je tega skupaj?... Ravno ducat — o ti preklicana reč ti, tega pa že skoraj ne mo-

rem verjeti; to je moral nekdo z menoj biti in piti.»

Na vse zadnje je postal naš Tonč zaspán; začel se je hudo opotekati, oči so mu lezle skupaj, noge so pa bile že itak od plesa utrujene. Fant je mēril cesto na dolgo in široko in vinski duh je zopet zašepetal: «Glej, Tonč, ti prideš v jarek, nekoliko bolj na levo se drži, tam je sredina...» Bumst! padel je Tonč v resnici na kup kamenja... ti hudobni vinski duh ti!

Slabo je bilo spati na kamenju; od začetka si je mislil, da je doma v postelji, ali trdo kamenje ga je začelo tiščati, dokler ni zapazil v veliko začudenje, da je na cesti. In zopet je kolovratil dalje; — he, Tonč, kje pa si pustil klobuk!?... Pa kaj se briga fant za klobuk, niti ne ve, da ga je imel kedaj; še niti ne ve, da ima glavo, to bučo med ramama, ki tako svojevoljno sili k tlom... «Spati, spati!» To je sedaj njegova jedina želja in zdrav kmetски fant spi rad, posebno pa še po shodu.

Na vse zadnje je prišel vendar domov naš Tonč. Pri Zolniču so še spali; v ponedeljek po shodu spijo pri Zolniču ljudje dalje, kakor po navadi; pa Tonču je sedaj to vsejedno, spijo ali ne. Svojo posteljo ima v hlevu; je prav toplo po zimi, po leti pa še bolj, pa kaj to njemu, ali je toplo ali ne,

Ko je gospod poslanec nehal, zadonelo je gromovito odobravanje. Škoda, da ni bilo «Štajerca» in njegovih botrov zraven; če so res prijatelji kmeta, še oni bi morali «živio» klicati! Zato je z velikim navdušenjem bila vsprejeta na predlog g. I. Bosina resolucija: «Udana zahvala in popolno zaupanje se izreka drž. poslancu, dvornemu svetniku dr. Ploju, ter vsem poslancem, združenim v jugoslovanskem klubu.» Nato je več volilcev izreklo to in ono željo gospodu poslancu, ki je obljubil svojo pomoč.

G. M. Zemljič je potem v izbranih besedah govoril o novem štajerskem volilnem redu, ki kar štrli samih krivic nasproti Slovincem, ki dobe komaj enega poslanca, Nemci pa 11, in vendar je Slovincem ena tretjina v deželi. — Zopet povzame besedo g. I. Bosina, ki pokaže na to in ono krivico Nemcev proti Slovincem, na kar je z nepopisno navdušenostjo bila sprejeta sicer kratka, a na cente težka resolucija: «Najodločnejše se protestira proti novemu deželnemu redu, ki je nad vse krivičen kmetom, zlasti Slovincem; istotako proti temu, da bi dežela kupila šulvereinsko šolo slatinsko, ker s tem se zgodi slov. ljudstvu trojna krivica. Proč od Gradca!» — Z iskrenim «živio»-klici na papeža in cesarja se je slednjič sklenilo zborovanje.

Isti dan je zborovalo tudi katoliško politično društvo za Gornjegrajski okraj. Otvoril je zborovanje društveni predsednik g. Rainerker-Matek ter oddal besedo g. A. P. Korošču iz Maribora. Govoril je o predlogu novega volilnega reda v deželni zbor štajerskem ter omenjal krivice, ki bi se z novim redom storile kmečkemu stanu. Le za grajščake, meščane in trgovce je poskrbljeno v predlogu. Naši poslanci se ne udeležujejo deželnozbornih sej. Naše geslo je sedaj: Proč od Gradca! Žal, da se za uresničenje tega gesla vse premalo zgodi. Kmalu bodo nove volitve za deželni zbor. Od kandidatov se mora zahtevati, da ne bodo za program proglašali le kratkih besed: Vse za vero, dom, cesarja! ampak da program, ki mora biti v teh besedah zadržan, natančno razvijejo. Ni dovolj klicati: vse za vero, zraven pa smešiti cerkev, zmerjati duhovščino in se norčevati iz katoliškega prepričanja volilcev. V besedah: vse za dom! mora biti zadržan tudi gospodarski program v polnem obsegu. Pritoževal se je ob tej priliki, da so nekateri denarni zavodi le molzne krave nekaterikov. Potem je govoril natančneje o šolskem vprašanju in h koncu navduševal kmete za stanovsko izobrazbo. Zborovalci so večkrat med govo-

rom odobrvali govornikove besede in mu ob koncu zaklicali v zahvalo trikratni gromoviti: živio!

Kmeti mladenič Zavolovšek iz Okonine je govoril jako spretno o kmetškem vprašanju ter je žel živo pohvalo za svoje besede. Sprejeli so se naslednji sklepi:

1. Na političnem shodu v Šmartnu pri Gornjem gradu zbrani volilci ugovarjajo predlogu volilnega reda za deželni zbor, ki hoče vso politično moč v deželi položiti v roke meščanov, tržanov in grajščakov.

2. Na političnem shodu v Šmartnu pri Gornjem gradu zbrani volilci prosijo svoje poslance, da vedno zagovarjajo kmetške koristi, da se upirajo vsakemu obteženju kmetškega stanu z novimi bremenami ter da se v to svrhu pogajajo s kmetškimi poslanci drugih narodov.

3. Na političnem shodu v Šmartnu pri Gornjem gradu zbrani volilci se izrekajo za splošno, enako in naravnostno volilno pravico za deželni in državni zbor.

4. Na političnem shodu v Šmartnu pri Gornjem gradu zbrani volilci želijo, da se pri obiskovanju ljudskih šol ozira na razmere kmeta in kraja, v katerem prebivajo kmetje.

Deželni zbor štajerski.

Dežel. poslanca Morica Stallnerja iz Vojnika bi rado imelo okrajno sodišče v Celju, ker je pred njim tožen, a nemški tovariši ga niso hoteli izročiti. Zdaj bo Moric mirno spal!

Za razne vodovode, seveda med Nemci, se je dovolilo 273.000 K. Lep denar!

Železnica Celje-Velenje je imela preteklo leto dobička 109.072 K 34 vin. Toda višji dohodki so bili le slučajni. Za letos pa zopet ni izključen primankljaj. Železnica Radgona-Ljutomer je imela primankljaja 137.000 K. Najslabše pa se godi železnici Konjice-Poljčane. Za njene izgube je prispevala južna železnica. Da se dogradi železnica Grobelno-Slatina, ni nobene ovire. Zgradba železnica Radgona-Ptuj se priporoča, vendar ni upati, da bi se kmalu zgradba pričela.

Nemškemu teatru v Gradcu se dovoli 25.000 K podpore. To je velikanski škandal! Za nemško gozdarsko šolo v Bruku se dovoli 10.000 K.

Vuzenica je prosila za okrožnega zdravnika in si ga tudi lahko nastavi, ako se spolnijo potrebne postavne določbe.

Za posestnike, ki hočejo popraviti hleve in gnojišča se dovoli

podpora 7500 K. Kmetje, prosite, sicer bodo denar dobili grajščaki in meščani.

Vladni predlog za uravnavo Pesnice od železnične proge do izliva v Dravo se je odstopil kulturnemu odseku.

Prošnja okrajnega zastopa v Gornji Radgoni, naj se nastavi voditelj strelnih postaj v gornjeradgonskem okraju, se je izročila deželnemu odboru, da še se natančneje prouči.

Sklenilo se je, da si smejo občine postavljati posebne stražnike, da jim stražijo polja, vinograde in gozde. Se je sprejelo. Lenko je glasoval za predlog, da se morajo nastaviti taki stražniki. Mož bi rad naložil še večje stroške občinam!

Kušenica se je pripoznala med one potoke, ki se morajo uravnati.

Deželni zbor je na predlog poslanca-grajščaka grofa Stürgkha zopet dovolil 10.000 kron za pevsko veselico v Gradcu. Enkrat se je že dovolilo 10.000 K. Tedaj se je dalo iz deželne kase skupaj 20.000 K za vsenemško veselico, od katere bodo imeli dobiček samo mesto Gradec in pa nemški nacionalizem. Tudi iz slovenskih žepov se bo vzel ta denar.

Predlagalo se je, naj se hiralnica in bolnišnica v Ptuj razširita in predlog se je tudi sprejel.

Vojniški Stallner bi rad, da se okrajni zastopi odpravijo. Njegov predlog se je izročil občinskemu odseku. Stallnerju ni mnogo na tem, ali se odpravijo okrajni zastopi ali ne, le to bi rad, da se spravijo okrajni šolski sveti pod oblast nemških in nemškutarških tržanov in meščanov. V tem oziru je treba torej paziti!

Kaj se je zgodilo s spremembo volilnega reda, poročamo v uvodnem članku.

Politični ogled.

Shod štajerskih poslancev. Dne 19. t. m. so se v Mariboru sešli slovenski deželni poslanci ter se posvetovali, ali bi šli dne 22. t. m. v deželni zbor. Ta dan je prišel na dnevni red predlog o spremembi volilnega reda. Sklenili pa so, da ne gredo v Gradec. Njih izjava se glasi: «Zaradi važnosti spremembe deželnega volilnega reda štajerskega, so slovenski deželni poslanci štajerski se posvetovali, če ne bi kazalo vkljub abstinenci udeležiti se obravnave in glasovanja o sedaj predloženih predlogih prenarredbe volilnega reda. Ker pa ima ta načrt očividno edino le namen slepariti javnost z obetano spremembo obstoječega krivičnega

saj ga danes tako greje onih dvanajst litrov. In ko Tonč odpre duri... O saperlot!... Začne se mu še bolj vse vrteti. Ve on prav dobro, da njegova postelja stoji tam pri steni, kjer je privezana tista «šeka», s katero sta si tako dobra. Danes!?! o moj ljubi Tonč, danes je vse narobe v hlevu. — Ali je bil morebiti celi hlev na plesu, da še sedaj krog njega vse pleše. In potem pa še ta tema...

«No, šeka... da se mi izogneš... danes potrebujem prostora za dva... šeka, kaj ne da me razumiš?...» — «Mmmuuuhhh!» — «Že prav, že; le lepo tiho bodi, da ne zbudiš drugih... Ona rudeča pa rožlja z verigo kot bi mi hotela reči: „Dobro jutro, Tonč!“... No, šeka, stopi strani, imam nedeljsko obleko... Stoj prijatelj, sedaj se moram držati na desno!... Tu stoji telica!... Kaj?... Sapra teremtette! Kako pa pride ta jervas sem? — Kam sem pa zopet zablodil!... Aa, pa res, sedaj pa poglej?!... Tu leži „Jodl“... ne, moj ljubi, k tebi si pa ne upam... Ti si hudoben... veš še, ko si mi hotel trebuh razparati... — In zdaj... aha!... sedaj pa že imam... Tako, Tonč, sedaj sem v postelji!... Hoho! Sedaj pa začne zopet plesati!... No, no, ti ljuba moja postelja, saj se pozna, sedaj mi ne uideš več... le pojdi lepo sem... oha!... Kaj pa je zopet to; tu

je vse narobe nocoj... Sapra... sapra... Lahko noč!... —»

No, sedaj je pa bilo pri kraju s Tončem. Komaj si je slekel en rokav, ko je začel hlev ž njim vred plesati; vsi vinski duhovi v glavi in v želodcu 12 litrov se je začelo med seboj bojevati, dokler... no, molčimo!

Ubogi Tonč pa je stokal ter se zvijal in pačil, dokler ga ni vrglo na posteljo... Oho, Tonč, kaj pa je zopet to? Pregloboko si padel, in poslano je tudi slabo, da niti prta ni!... Pa kaj Tonču za vse to! Kdo bi to vedel, kje stoji danes postelja, in Tonč že spi, kot bi ga ubil...

Vinski duhovi so pa začeli zopet delovati: «Heisa! to je bilo veselo; svetli petak potegne iz listnice, ta Tonč, ter ga moli godcem, da mu naj zagodejo valček. In, da dobijo večji pogum, njim napolni kozarce z rumenim vincem. In zagodejo mu valček; on pa pograbi Južanovo Kato... Kar naenkrat pride k njemu Neblašnikov Miha in reče Tonču rahlo na uho, tako da so vsi slišali:

«Ti, Žolničev fantič, sedaj bom jaz plesal s Kato... izpusti jo, ti rečem z dobrim... drugače te pa zmeljem v prah, ti ušivec ti!»

Miha je hotel Tonču dobro; ali Tonč tega ne more trpeti, ako mu kedo dobro želi in zato reče:

«Glej, to je pa lepo od tebe, da z menoj tako lepo ravnaš, ti neumni Miha; le reči, ako želiš kaj od mene, dobiš hitro... Ali sedaj bom jaz plesal s Kato!»...

In Žolničev Tonč je zaplesal z Južanovo Kato.

Sedaj pa skoči kakor mačka Neblašnikov Miha k Tonču, ter ga trdo poboža — za uho!

«O ti moj ljubi Miha, tebi pa že ne bi rad kaj dolžen ostal... tu imaš zato dve!» In Tonč mu je prisolil dve zaušnici. — Ni moglo v glavi Miheta mnogo kaj biti, ker je zazvenelo tako leseno. In ker ni hotel noben drug družemu dolgočati, da Miha Tonču kar tri nazaj. Tonč je dobro občutil, da ta vetrnjak ne zna prav udariti... Pa presneto mora biti močan, ker ga je tako hitro položil na tla; in še na vrat mu je stopil ta Miha... To se je pa Tonču že zamalo zdelo, da bi tak fantalin hodil po njegovem vratu... Napne vse moči, se ga otrese, tega Miheta, in ga neusmiljeno vgrizne v nogo. Ta pa, nebodi len, pograbi metlo, ter ga začne pretepavati, na kar je Tonč postal ves divji, ter pograbi Miheta za lase. «Sedaj si pa v mojih rokah, ti prokleti Miha... Sedaj ti je hočem nekoliko zmečhati, imaš trde ko hrastova skornja...» In Tonč je mikastil ter vlekel za čop, da mu ga je ko-

volilnega reda, pri tem pa ne le vse obstoječe krivičnosti ohraniti, temveč s pomnoženjem nemškonalnih mandatov nad vlado nemške nacionalne stranke v deželni zboru za nepregledno dobo let še utrditi, uvidijo slovenski deželni poslanci, da nikakor ne kaže, da bi s svojo navzočnostjo pomagali do zakonite veljave takemu zakonodajskemu nestvoru.»

Pouk v kmetijstvu na učiteljskih. V goriškem deželni zboru je predlagal slovenski poslanec, naj se na moškem učiteljskem v Gorici ustanovi mesto učitelja za kmetijski pouk ter da se uvede pouk v kmetijstvu v nadaljevalnih razredih ljudske šole. Kakor se vidi, silijo povsod kmetijske razmere, da se sedanji pouk v ljudskih šol tako preustroji, da dobe kmetijski otroci že v šoli nekoliko stanovske izobrazbe.

Proslava zmage Poljakov nad nemškimi vitezi pri Grunwaldu l. 1410. se vrši prek in prek po vsej Galiciji v zlic vsem poskusom, da bi isto zožili in utesnili. Vsi poljski listi so polni poročil o teh slavnostih. Ta vseobča soudeležba naroda daje nam zanesljivo merilo, kako resnično, kako globoko je ogorčenje v vsem narodu poljskem, radi nesrečnega nastopa cesarja Viljema v Marienburgu. Nekateri listi so bili zaplenjeni, ker so malce preživno dajali izraza mišljenju naroda. Iz člankov in zgodovinskih spominov, ki jih prinašajo zlasti opozicijski listi, je znamenita izlasti izjava »Gazete Narodowe« do naroda ruskega. Kakor so — pravi — Rusi pri Grunwaldu stali v isti vrsti s Poljaki, naj vztrajajo poleg Poljakov do onega dne, ko ti poslednji zapoje zahvalno pesem, da je nemški upliv med njimi premagan.

Krščansko-socijalni shod na Velehradu. Na grobu slovanskega apostola sv. Metoda so se sešli pretekli dne naši češki bratje iz Morave in Šlezije, da se posvetujejo, kako uravnati naše javno življenje na podlagi tistih večnih temeljev, katere sta pred več kot tisoč leti zastavila sveta brata razvoju vseh slovanskih rodov. Shod je bil sijajen pojav krščanskega mišljenja moravskih Čehov. Vršil se je v nedeljo in ponedeljek, dne 20. in 21. julija. V nedeljo popoldne ob polu šesti uri se je pričel z molitvijo k sv. Duhu v cerkvi velegrajski, zaključil pa se je v ponedeljek. Zborovanje je bilo v prostorni grajski dvorani. Program je obsegal sledeče točke: Poročilo deželnega izvrševalnega odbora o organizacijski delavnosti ljudskih slojev na Moravi in v Šleziji. Reforma davkov. Nakupne zadruge za male trgovce (posameznike in društva). Dolžnosti organizacije napram produktivnim krščanskim društvom. Volitev izvrševalnega odbora. Slučajni nasveti.

Ob italijanski meji. Italija je zadnji čas mnogo storila, da so se njeni častniki

nečno odtrgal . . . Bumst! . . . Sakramiš . . . Sedaj je pa dobil Tonč tako med rebra, da se mu je zdelo, kot bi ga udaril vol . . . In v tem se je začel polagoma probujati iz spanja. No ti moj ljubi prijatelj, kak red pa je tukaj?! . . . Bliskavo hitro je pogledal krog sebe . . . Saj ni pri »stari pošti«! . . . Kje pa je Neblažnikov Miha? . . . To je pa že preveč!? Ali ga ni ravno prej pretepal z metlo, da se mu je kar bliščalo pred očmi?! . . . Tonč, saj si odšel od »stare pošte«! Kedo se naj vsega spominja?! Aha! Pa je vendarle odtrgal Mihetu čop! . . . Pa saj to ni res; to je kos kravjega repa!! . . . In vendar me je pretepal Miha z metlo! . . . Sedaj se je Tonču popolnoma zjasnilo . . . Toraj šeka me je otepala z repom?! . . . O le čakaj ti hudir kravji, jaz te pa bom tudi otepal, pa — »Tonč, koga boš otepal«, se je zaslišal glas gospodarja, in ubogemu Tonču je kar sapa zaprlo. Gospodar pa ga je pograbil za rame, in ga vrgel na dvorišče, češ, naj si tam ohladi »korajžo«, živino pa pri miru pusti. Kaj je rekel gospodar za otrgani kos repa, ko je opazil, mi ni znano, ker sem jo prej odzvilgal.

seznanili s podrobnostimi ob avstrijski meji in poučili tudi natančno lego in razmere ondotnega sveta. Sedaj so se tudi Avstriji odprle oči in tudi ona je sedaj odredila, da bi prav nič ne bilo napačno, ako tudi avstrijski vojaki malo pobližje spoznajo laško mejo. Iz Pontafle se poroča, da imate že dve kompaniji avstrijskih lovcev vaje v ta namen ob laški meji. Je pač zanimivo to laško-avstrijsko »prijateljstvo«!

Turčija in Crnogora. Na črnogorsko-turški meji se dogajajo v zadnjem času krvavi izgredi navidezno v posestnih rečeh tamošnjih kmetov, ki pa imajo v sebi zares političen pomen. Pri Veliki vasi na Mokri planini so nedavno streljali Albanci in turški vojaki na Črnogorce in sta pri tem dva obležala mrtva, več pa je ranjenih. Nevarnost resnih spopadov je tem večja, ker se pri Plavi in Rugavi zbira tursko vojaštvo in albanske čete v večjem številu. — Črnogorski poslanik v Carigradu se je vsled teh dogodkov pri turški vladi pritožil ter zapretel, ako Turčija ne da takoj napraviti miru, da bodo Črnogorci jeli vračati milo za drago.

Dopisi.

Ptuj. (Slovensko pevsko društvo s sedežem v Ptuj) sklenilo je pri zadnji odborovi seji, da se priredi letošnji veliki pevski koncert v nedeljo, dne 7. septembra na Ptuj. Da se izognemo nesporazumljenju glede določenih pesmi za koncert, objavimo danes še enkrat pesmi, ki se bodo pele: H. Volarič »Grajska hči«, mešan zbor s tenor, mezosopran in alt solom; H. Volarič »Slovenskim mladenkam« za ženske glasove in s spremljevanjem orkestra. Moška zbor pojeta se iz »Mohorjeve« pesmarice II. zvezek; Ant. Hajdrih »Jadransko morje«; »Slovenski svet, ti si krasan!« H. Volarič. Raznim pevskim društvom oziroma pevcem in pevkam prepusti se za tekmovanje en mešan in en moški zbor ter se bo poklonila za najbolje popevano in prednašano pesem častna društvena diploma. V to svrhu se posebno opozarjajo posamezna pevka društva, da se mnogobrojno blagovolijo vdeležiti tekmovanja ter se ob enem prosijo, da blagohotno naznanijo vsaj do 1. septembra t. l. podpisnemu odboru pesem, katero so si izbrali za tekmovanje; kajti ta točka je letos še prvokrat na dnevnem redu.

Častite gg. poverjenike posebno letos prosimo, da delujejo v svojem kraju vstrajno in požrtvovalno v prid našega velevažnega društva, da mu pridobijo mnogo novih udov, posebno pa dobro izurjenih pevk in pevcev, ki se nameravajo v resnici vdeležiti letošnjega koncerta. Nabiralne pole pa naj blagovolijo poslati z nabranimi doneski najpozneje do 1. septembra, da zamoremo pravočasno račune skleniti, da sploh zamoremo pri velikem zboru natanko poročati o društvenem gmotnem stanju.

Letos bo po večletnem odmoru potrebno dobro izvežbanih pevk in pevcev, da se postavimo posebno štajerski slovenski pevci na lastne noge in ravno pri tej priliki pokažemo, kaj zamoremo z lastnimi močmi na glasbenem polju.

Z uljudno prošnjo pa se obračamo k sodelovanju na sosedne pevske zборе izven Štajerske.

Sploh bo za društvo kakor za posamezne pevke in pevce najčastnejše, ako bodemo dosegli tudi letos takšen uspeh, ki se bo smel prištevati med najsijajnejše uspehe, s katerimi se že ponaša to društvo.

Še enkrat ponavljamo svojo uljudno prošnjo do častitih gg. poverjenikov kakor tudi do častitih pevk in pevcev, da delujejo kolikor je v njih močeh in tako omogočijo sijajni izid letošnjega pevskega koncerta.

Za odbor »Slov. pevsk. društva«
Kajnih Val., tajnik.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Politično zborovanje. V nedeljo, dne 27. t. m. zboruje ob 3. uri popoldne katoliško politično društvo v Konjicah. Gospod Anton Korošec iz Maribora bo govoril o političnem položaju na Spodnjem Štajerskem, g. revizor Ivan Rožman iz Gradca pa o našem združnistvu. Udeležite se shoda v obilnem številu!

Družbe sv. Cirila in Metoda XVII. redna velika skupščina bode letos v četrtek, dne 7. avgusta 1902 v Ilirski Bistrici. — Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda. — Prvomestnik: Tomo Zupan. Podpredsednik: Luka Sveteč.

Srebrnico ali petindvajsetletnico duhovništva so dne 22. julija obhajali gospodje: Majcen, profesor v Ptuj, Očgerl, župnik pri Sv. Andražu v Slov. gor., Pernat, župnik v Dobovi pri Brežicah, Slavič, župnik pri Sv. Antonu na Pohorju.

Poročil se je dne 16. t. m. g. Anton Cvenkl, trgovec v Sevnici, z gospodično Valerijo Zanier, hčerko blage narodne rodbine gosp. Norbert Zaniera v Št. Pavlu v Savinjski dolini. Čestitamo!

Iz šole. Že od aprila nenamerno službo tretjega učitelja v Zrečah je dne 21. julija prevzela letos izšolana gospica Košel.

Nevihte. Od Sv. Štefana nam pišejo: Mesec julij je letos strahovit po groznih nevihtah. Dne 19. je bil silovit vihar z nalivom deža in točo, ki je napravil mnogo škode na žitnem polju in v vinskih goricah. Strela je vdarila zaporedoma dvakrat v zvonik podružnice sv. Ane na Babnigori, pa je po strelovodu, kojega je nekoliko poškodovala, srečno odletela v zemljo. Zopet je vdarila v hišno poslopje posestnika Matije Pušnik, ko je ravno vsa družina klečala v hiši pri molitvi. Hiša in svinjak sta do tal pogorela. Posestnik je bil za malo svoto zavarovan. Isti čas se je videl v sosesčini na Tinski gori tudi ogenj. — Iz Galicije pri Celju: V petek, dne 11. t. mes. je bil pri nas velik vihar, da je drvelje lomil. Zraven je deževalo kot bi iz skafa lilo. Dne 17. jul. je bil zopet vihar, padala je tudi toča, pa škode ni naredila. Sadje je tu pa tam polno, drugod pa zopet prazno. Tudi vina ne bo toliko kot se je v začetku kazalo. — Sv. Ema pri Pristavi. Mi, Šent Emčani, Sodnavasčani in Vonarčani smo že navajeni povodnji kakor berač glada, ker skoro vsaki mesec nam poplavi Mestinja naše njive in travnike. A take povodnji, kakoršna je bila dne 19. in 20. julija, že dolgo ne pomnimo. Pol metra globoka voda je drla čez naše njive in uničila skoro polovico pridelkov. — Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. je udarila strela 16. t. mes. v gospodarsko poslopje posestnika Klobasa ter je isto upepelila. Trudu požarnih bramb iz Sv. Lenarta in od Sv. Trojice se je posrečilo omejiti ogenj. — V Oplotnici pri Konjicah je užgala strela dne 16. julija hišo posestnika Mihaela Puh, ki je popolnoma pogorela. — Tudi iz Gornjega Štajerja se poroča, da je na mnogih krajih strela užgala poslopja in brzojavne naprave.

Samomor. Obesila se je 16. t. m. v gozdu pri Lembahu dekla Marija Šuster. Najbrž je to storila v blaznosti.

Utopil se je v četrtek 17. julija pri Sv. Barbari nad Mariborom orožnik Gnus. Rojen je v Podsredi in je še le pred kratkim prestavljen k Sv. Barbari. Pred dvema letoma je na istem mestu utonil tudi neki orožnik.

Roparski napad. Iz Sv. Bollenka pri Središču nam pišejo: Dne 18. t. m. je neki hudobnež velike in močne postave, s sekuro v roki, v Mladolesu, župnije Središče, napadel Filipa Simoniča, poštnega pota, ki je nesel pošto iz Središča k Sv. Bollenku.